

ẢNH HƯỞNG CỦA AI TỚI QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC MÔN TIẾNG ANH TẠI TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG CHUYÊN HÀ NỘI – AMSTERDAM ĐÁP ỨNG YÊU CẦU HỘI NHẬP QUỐC TẾ

Bùi Ánh Dương

Trường THPT chuyên Hà Nội – Amsterdam

Tóm tắt: Trong bối cảnh toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế, việc ứng dụng công nghệ, đặc biệt là trí tuệ nhân tạo, vào quản lý nhà trường và giảng dạy ngoại ngữ trở thành xu thế tất yếu. Nghiên cứu này phân tích ảnh hưởng của trí tuệ nhân tạo đối với quản lý hoạt động dạy học môn Tiếng Anh tại Trường Trung học phổ thông chuyên Hà Nội - Amsterdam, nơi mà giảng dạy tiếng Anh được coi là một nội dung quan trọng trong chiến lược hội nhập quốc tế của nhà trường. Kết quả cho thấy, trí tuệ nhân tạo có ảnh hưởng tích cực đến đổi mới phương pháp quản lý, nâng cao chất lượng giảng dạy và phát triển năng lực hội nhập quốc tế của học sinh. Bên cạnh đó, trí tuệ nhân tạo cũng đặt ra những thách thức nhất định về năng lực sử dụng các công cụ công nghệ (chatbox) của cán bộ quản lý, giáo viên và học sinh; sự quá phụ thuộc vào công nghệ, vai trò của giáo viên trong tổ chức các hoạt động dạy học. Từ đó, bài báo đề xuất một số khuyến nghị nhằm tăng cường ứng dụng trí tuệ nhân tạo hiệu quả trong quản lý hoạt động dạy học môn tiếng Anh tại Trường Trung học phổ thông chuyên Hà Nội - Amsterdam đáp ứng yêu cầu hội nhập quốc tế hiện nay.

Từ khóa: Ảnh hưởng của trí tuệ nhân tạo; hội nhập quốc tế; quản lý hoạt động dạy học môn tiếng Anh; trung học phổ thông chuyên.

Nhận bài ngày 15.08.2025; gửi phản biện, chỉnh sửa, duyệt đăng ngày 27.10.2025

Liên hệ tác giả: Bùi Ánh Dương; email: duongbui.hnams@gmail.com

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong xu thế hội nhập quốc tế, năng lực ngoại ngữ, đặc biệt là tiếng Anh, đóng vai trò then chốt giúp học sinh tham gia hoạt động học thuật và nghề nghiệp toàn cầu (Nguyễn, 2023). Các trường trung học phổ thông (THPT) chuyên như Hà Nội – Amsterdam cần tiên phong ứng dụng công nghệ giáo dục để nâng cao chất lượng đào tạo nhân tài. Trí tuệ nhân tạo (Artificial Intelligence - AI) đã chứng minh tính ưu việt trong giáo dục với khả năng phân tích dữ liệu, cá nhân hóa học tập và hỗ trợ quản lý (Holmes et al., 2021). Ứng dụng công nghệ AI trong dạy học, nhất là trong giảng dạy bộ môn tiếng Anh không chỉ là xu thế của thời đại mới mà còn cung cấp nguồn tài nguyên vô tận, dễ tiếp cận cho cả giáo viên lẫn học sinh, từ đó giúp đào tạo nên đội ngũ học sinh vừa có phẩm chất đạo đức tốt, vừa có năng lực chuyên môn cao, lẫn năng lực sử dụng ngoại ngữ (tiếng Anh) đạt chuẩn theo yêu cầu của Thông tư số 01/2014/TT-BGDĐT của Bộ Giáo dục và Đào tạo, người tốt nghiệp phổ thông cần đạt đến trình độ tiếng Anh B1 - tương đương với 450 điểm TOEIC, 450 điểm TOEFL PBT hoặc 4.5 điểm IELTS dựa trên khung tham chiếu theo chuẩn Châu Âu, có hiệu lực từ tháng 01 năm 2014 (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2014). Để giúp học sinh cấp trung học phổ thông cải thiện và rèn luyện được các kỹ năng nghe, nói, đọc, viết, và khả năng giao tiếp tiếng Anh của mình trong một môi trường thực hành chuyên nghiệp, thân thiện và

chất lượng, việc sử dụng các ứng dụng, phần mềm ngôn ngữ có công nghệ AI hỗ trợ trong quá trình giảng dạy Tiếng Anh là lựa chọn rất phù hợp. Vì vậy, nghiên cứu mức độ ảnh hưởng của AI tới quản lý hoạt động dạy học tiếng Anh tại Trường THPT Chuyên Hà Nội – Amsterdam là cần thiết để đáp ứng yêu cầu hội nhập quốc tế.

Bài viết đề cập đến các nội dung cơ bản sau: 1) AI và yêu cầu đặt ra đối với quản lý nhà trường THPT chuyên đáp ứng yêu cầu hội nhập quốc tế; 2) Mức độ ảnh hưởng của AI tới quản lý hoạt động dạy học môn tiếng Anh tại trường THPT chuyên đáp ứng yêu cầu hội nhập quốc tế; 3) Thực trạng mức độ ảnh hưởng của AI tới quản lý hoạt động dạy học môn tiếng Anh tại trường THPT chuyên Hà Nội - Amsterdam đáp ứng yêu cầu hội nhập quốc tế; 4) Một số khuyến nghị qua các kết quả nghiên cứu của bài viết.

2. NỘI DUNG

2.1. AI và yêu cầu đặt ra đối với quản lý nhà trường THPT chuyên đáp ứng yêu cầu hội nhập quốc tế

Trường chuyên được thành lập ở cấp trung học phổ thông dành cho những học sinh đạt kết quả xuất sắc trong học tập nhằm phát triển năng khiếu của các em trong một số môn học trên cơ sở bảo đảm hệ thống giáo dục phổ thông toàn diện. Chương trình, tài liệu dạy học trong trường chuyên được phát triển theo hướng hiện đại, tiếp cận với trình độ tiên tiến khu vực và thế giới; chất lượng giáo dục toàn diện được nâng cao, giáo dục thể chất và bồi dưỡng nhân cách người học được chú trọng; Học sinh được tạo điều kiện để phát triển toàn diện, chuyên sâu một lĩnh vực, giỏi tin học và ngoại ngữ; phát triển năng lực tư duy độc lập, sáng tạo; kỹ năng thực hành, tăng khả năng hoạt động thực tiễn (Bộ Giáo dục & Đào tạo, 2023). Những nhiệm vụ trọng tâm, cốt yếu của trường chuyên là:

Thứ nhất, đào tạo mũi nhọn đảm bảo chất lượng cao của các kỳ thi học sinh giỏi quốc gia dự thi Olympic khu vực và quốc tế, chất lượng học sinh của đội tuyển quốc gia các môn khoa học thực nghiệm. Chất lượng đào tạo học sinh giỏi khẳng định chất lượng của trường chuyên và tạo uy tín của Việt Nam trên trường quốc tế.

Thứ hai, tổ chức và hướng dẫn học sinh trong các hoạt động nghiên cứu khoa học, kỹ thuật đảm bảo chất lượng cuộc thi khoa học kỹ thuật cấp quốc gia là tiền đề để học sinh Việt Nam tham gia Hội thi khoa học, kỹ thuật quốc tế (Intel International Science and Engineering Fair - Intel ISEF) tổ chức hằng năm tại Hoa Kỳ.

Thứ ba, đảm bảo chất lượng quản lý, dạy học thông qua ứng dụng công nghệ thông tin-website, các điều kiện để giáo viên tích cực sử dụng giáo án điện tử, xây dựng các thí nghiệm ảo, bài giảng trực tuyến, trao đổi chuyên môn qua mạng, xây dựng dữ liệu cho thư viện điện tử và hệ thống E-learning của trường.

Thứ tư, đảm bảo điều kiện để nâng cao trình độ ngoại ngữ và dạy học các môn khoa học bằng tiếng Anh trong hội nhập quốc tế.

Thứ năm, đảm bảo điều kiện triển khai các hoạt động giáo dục kỹ năng sống, trải nghiệm sáng tạo và hoạt động xã hội.

Với những đặc trưng cơ bản của trường THPT chuyên như trên, đặc biệt trường chuyên đang được định hướng tiếp cận với chất lượng giáo dục quốc tế, các nhà trường đã và đang có các điều kiện thuận lợi để đáp ứng yêu cầu AI (AI) trong quản lý nhà trường đáp ứng yêu cầu hội nhập quốc tế. Trong quản lý nhà trường nói chung và quản lý hoạt động dạy học nói riêng, AI là công cụ hỗ trợ đắc lực như: AI cung cấp cho ban giám hiệu những công cụ phân tích dữ liệu mạnh mẽ bằng cách phân tích kết quả học tập, điểm danh, các hoạt động ngoại khóa,... hệ thống AI có thể dự báo sớm những học sinh có nguy cơ sa sút, xác định các lỗ hổng kiến thức trong một tập thể lớp, từ đó giúp nhà trường đưa ra các biện pháp can thiệp kịp thời. AI cũng hỗ trợ tối ưu hóa các công tác vận hành như sắp xếp thời khóa biểu, quản

lý cơ sở vật chất và tự động hóa quy trình tuyển sinh, giúp bộ máy nhà trường hoạt động hiệu quả và minh bạch hơn.

Trước bối cảnh đặt ra, mỗi nhà trường THPT chuyên cần đáp ứng các yêu cầu:

- Chuẩn hóa năng lực ngoại ngữ của cán bộ quản lý, giáo viên và học sinh theo tiêu chuẩn quốc tế (IELTS, TOEFL, SAT,...): Hội nhập quốc tế đòi hỏi năng lực ngoại ngữ phải được đo lường bằng các tiêu chuẩn được công nhận toàn cầu. AI là công cụ đắc lực để hiện thực hóa mục tiêu này.

- Ứng dụng công nghệ để cá nhân hóa lộ trình học tập: Các nền tảng học tập dựa trên AI sẽ liên tục theo dõi quá trình tương tác của học sinh với bài giảng, bài tập. Dựa trên lịch sử học tập và sở thích của học sinh, AI có thể gợi ý các khóa học trực tuyến (MOOCs), sách, bài báo khoa học, hoặc các dự án nghiên cứu phù hợp, giúp học sinh đào sâu vào lĩnh vực mình đam mê và định hướng nghề nghiệp sớm.

- Xây dựng hệ sinh thái học tập số, gắn kết với môi trường quốc tế (Luckin, 2018): Nhà trường cần xây dựng một hệ thống quản lý học tập thông minh, tích hợp kho tài liệu số, công cụ giao bài và chấm chữa, diễn đàn trao đổi và các lớp học ảo. AI sẽ đóng vai trò "trợ lý thông minh" trong hệ sinh thái này, giúp người dùng tìm kiếm thông tin nhanh chóng và kết nối các nguồn lực hiệu quả. Thông qua các nền tảng hợp tác trực tuyến được hỗ trợ bởi AI, học sinh trường THPT chuyên có thể dễ dàng tham gia các dự án học tập cùng với học sinh quốc tế, lắng nghe bài giảng từ các giáo sư hàng đầu thế giới, hoặc tham gia các cuộc thi Olympic trực tuyến, phá vỡ mọi rào cản về địa lý.

2.2. Mức độ ảnh hưởng của AI tới quản lý hoạt động dạy học môn tiếng Anh tại trường THPT chuyên đáp ứng yêu cầu hội nhập quốc tế

Đối với các trường THPT chuyên, nơi có yêu cầu cao về chất lượng đào tạo và phát triển năng lực học sinh, việc ứng dụng AI vào quản lý hoạt động dạy học môn Tiếng Anh mang lại cả những cơ hội đột phá và những thách thức không nhỏ. Việc nhìn nhận và phân tích các tác động tích cực cũng như tiêu cực của AI sẽ giúp các nhà quản lý giáo dục và giáo viên có những chiến lược phù hợp để tối ưu hóa lợi ích và giảm thiểu rủi ro, góp phần nâng cao hiệu quả giảng dạy và học tập.

2.2.1. Ảnh hưởng tới thiết kế bài dạy và phát triển chương trình môn học

Một trong những lợi ích rõ rệt nhất của AI là khả năng cá nhân hóa lộ trình học tập. Các hệ thống AI có thể phân tích dữ liệu về năng lực, sở thích, và tốc độ tiếp thu của từng học sinh trường THPT chuyên trong việc học tập ngoại ngữ (tiếng Anh). Dựa trên đó, AI gợi ý cho giáo viên những nội dung, tài liệu, và bài tập phù hợp nhất với từng cá nhân học sinh hoặc nhóm nhỏ. Thay vì một chương trình chung áp dụng cho tất cả, giáo viên có thể dễ dàng xây dựng các kế hoạch bài dạy (giáo án) đa dạng, giúp học sinh yêu hơn cũng có kiến thức nền tảng và tạo điều kiện cho học sinh giỏi bứt phá với những chủ đề nâng cao. Ví dụ, AI có thể tự động tạo ra các bộ từ vựng chuyên sâu về một lĩnh vực mà học sinh quan tâm (kinh tế, công nghệ, môi trường,...), hay thiết kế các bài đọc hiểu có độ khó tăng dần dựa trên kết quả làm bài trước đó của học sinh.

Bên cạnh đó, AI còn là một trợ thủ đắc lực trong việc phát triển và cập nhật chương trình dạy học. Các công cụ AI có thể phân tích các xu hướng ngôn ngữ mới nhất, các chủ đề nóng trên toàn cầu, hay các dạng bài thi chuẩn hóa quốc tế (IELTS, TOEFL, SAT,...) để gợi ý cho giáo viên những nội dung cần bổ sung vào chương trình. Điều này giúp đảm bảo chương trình học tại các trường THPT chuyên luôn mang tính thời sự, cập nhật và đáp ứng được các yêu cầu của xã hội hiện đại, chuẩn bị hành trang tốt nhất cho học sinh trên con đường hội nhập quốc tế.

2.2.2. Ảnh hưởng tới tổ chức các hoạt động dạy học trên lớp của giáo viên tiếng Anh